

**MAGYAR
NYELV
ÉS IRODALOM**

MAGYAR IRODALOM

Ady Endre

Ady Endre! Hm! A Nyugat felé dőlő szomorúfűz! Méla király, kinek fejét őskelta ködök takarják.

Ady Endre a nemzet testeként állt a nyilvánosság elé.

Ady Endre a madáchi gondolatot előlegezve követte az egzisztencialisták Szisüphosz-mítoszát.

Ady harca életfogytiglan tart a Nagyúrral.

Ady ars poeticájába tartoznak azok a versek, amelyekről nem tudjuk, mit jelentenek.

Ady vidéken született, ezért versei a vidékről szólnak, például: *Dózsa György lova*, *Dózsa György összevonja a szemöldökét*.

Ady Endre Szegeden végezte gyermekéveit, majd megírta a *Külvárosi éjt*.

A falun keresztül jutunk el Ady lelkébe.

A magyar ugar motívum végigszánt Ady egész költészetén.

Ady a Hortobágyra, ebbe a helyzetbe helyezi el a költészet csíráját jelképező költőt.

Ady azt állítja, ha nem is engedik kitörni, ő mégis kitör.

Ady élesen bírálta a földesúri önkényt, amely elnyomja a kisiparosokat.

Ady Endre szerint nem elég a gazdagokat csak ijesztgetni.

Ady nemcsak mint egyén lázadt a kor ellen, hanem mint osztály is.

Ady újat hozott pártállásban is: istenes versei mások, mint elődeié.

Ady végül a forradalmi tettet is vállalja, ha majd csö-römpöléssel becsukja a kaput.

Egy olyan kép alakul ki a művésze körül a társadalomban, hogy nincs rendben valami nála.

Ady azt hirdeti, hogy a mindenséget kell kézbe venni, nem afféle szerelmes verseket írni.

A nevető, küzdő, szerető párizsi emberek halk zenéje szivárog Ady lelki szemébe.

Adyt nagy érzéki szerelemmel áldotta meg a sors.

A *Nyugat*-ban a negédes szerelem helyett a keserű, vé-res, de igazi szerelem kerül előtérbe.

Ady Endre újító volt a szerelemben is. Adyig a sze-relmet egy szőke, bájos kislány, a vele teremtett illid jelentette, mint Petőfinél. Ady korában Nyugaton iro-dalmi körökben reakció indult a szőke kislányok he-gemóniája ellen. E női eszménykép helyét egy vad, ki-ismerhetetlen, harcias nő – akivel az együttlét folyton küzdés – váltotta fel.

Ady egy zsidó nőt vett el, aki ráadásul férjes volt, ez a társadalom ellenállását vívta ki.

A tolakodó Grácia nem más, mint Diósné Brüll Adél.

Ady Endre a Boncza Bertával kötött házassága miatt nem ismerte, nem ismerhette meg a munkásosztály vezető szerepét.

A szerelem kiveszésével egy pótolhatatlan darab esett ki Adyból.

Ady Endre egész, már kivirágzott költészetét áthatja a fekete rózsák bűvös illata.

Ady lehajol a földre, keres, kutat és csudálkozik, hogy miért nincs itt virág.

Ady nem ismer rá erre az országra. Hiába sétál a szép természetben, nem mer leülni sem, mert a „gaz lehúz, altat, befed”.

Ady Endre teljes egészében, talpig magyarnak vallja magát. Még szomorúan is.

Ady Magyarországot szimbólumokkal teszi jelképpé.

Ady életében a cél az I. világháború előkészítése volt.

Ady Endre az országba bevonuló románokat a háztetőről nézi, ekkor írja az *Üdvözet a győzőnek* című versét.

Ady Endre *Góg és Magóg* jában versszakonként le lehet bontani a hősi múltat.

Ady kétségtelenül szimbolista verse a *Hat ökrös szekér*.

Ady kiábrándulása a *Letésem a lantot, nyugodjék* című versében van meg.

Ady verse a mai, akciófilmekkel dúsitott világban föltöbb becsülendő.

Ady versei mondanivalójukban szinte publicisztikai szintűnek hatnak, egyszerűen csak azért versek, mert a gondolatok papírra vetése versszakokban történik.

Hiszen bármennyire is elhunyt már Vajda János, amit ő elkezdett, azt az utat folytatja a XX. századi ember, Ady Endre.

Jelentkezett Adynál is, mint mindenkinél, a pénzhiány.

Talán nem túl ünneprontó az a kifejezés, hogy Ady tőkét kovácsol saját vátesztudatából.

Valójában azokat a dolgokat, amelyeket Ady leír, hogy szereti, azok mind negatív dolgok, és jobb, ha az ember nem is beszél róla.

Ady nem igazán törődött az élettél, mert élvezte az életet.

Ady nem válhatott a nemzet Sándorává.

Ady az abszurdizáló halálról ír, melynek jellemzője, hogy nem ad megújulást, pozitívumot, csak csömört.

Ady elküldte a frigyládát. Azt, hogy a címzett megkapta volna, Ady nem érthette meg.

Ady magányosan, Csinszka kezei alatt hunyt el.

Ady még meg akarta élni a forradalmat, de ezt a felvilágosult szellemet elvitte a szifilisz.

Adyt betegsége meggyötört öregemberré tette, akibe már csak halálni járt a lélek.

Személyesen sajnálom, hogy Ady Endre nem érte meg a Tanácsköztársaság győzelmét, életével rászolgált arra, hogy nyugodtabban haljon meg a dicsőséges 133 nap valamelyikén.

Szerencsére Ady meghalt a háború előtt, így nem részesült Trianonból, és hihetett Nagy-Magyarország feltámadásában.

Ady és Móricz

Magyarország egy túlfűtött kazánhoz hasonlít. A társadalmi robbanáshoz csak egy szikra kellett: ezt a szikrát a lírában Ady, az epikában Móricz csiszolta.

Ady és Petőfi

Ady és Petőfi is azt írták, hogy rövid az életük, hiába küzdenek a szocializmusért, nagyon messze van az még.

Adyra erősen hat a szimbolizmus, és Petőfi is valamennyire.

Amíg Petőfi az „ez kell nekünk” költője, addig Ady a „nektek ez kell”-é.